No. 174.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 3,00; door de buitensteden *f* 3,50; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

DINGSDAG, 10 AUGUSTUS.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tot *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 9 Augustus.

ENCYCLISCHE BRIEF VAN Z. H. PIUS IX.

De dagbladen bevatten den Encyclischen brief van Z. H. Pius IX aan alle generaals, abten, PP. Provinciaal en andere Oversten der geestelijke orden.

Onze beperkte plaatsruimte verbiedt ons, dit pausselijk Rescript in zijn geheel te plaatsen; wij deelen daarvan thans den zakelijken inhoud aan onze lezers in het algemeen en aan de Katholijken van Nederland in het bijzonder mede.

De H. Vader heeft het sinds zijne verheffing tot het bestuur der Katholijke Kerk als een der eerste pligten van zijn apostolisch ambt beschouwd, de geestelijke orden onder zijne vaderlijke bescherming te nemen, ze uit al het vermogen zijner ijvervolle zorg te bewaren en tot hunnen luister bij te dragen. »Onder de ingeving des H. Geestes, door mannen van eene uitstekende heiligheid ingesteld, ter bevordering van de meerder eer van God en het heil der zielen; door den H. Stoel goedgekeurd en bekrachtigd, stellen zij door hunne veelvuldige verscheidenheid, die heerlijke schakering daar, welke de H. Kerk met een zoo grooten luister omgeeft, en vormen die hulptroepen, die keurbenden van de soldaten van Jezus Christus; die ten allen tijde een der schoonste sieraden, een der hechtste steunpilaren van de godsdienst en den staat zijn geweest."

Z. H. herinnert aan de onafzienbare reeks van uitstekende mannen, die de geestelijke orden door alle tijden heen hebben opgeleverd, en die zoo wel door heiligheid van deugd, als door hooge geleerdheid, kennis en wetenschap hebben uitgemunt; die, blakende van liefde tot God en hunne naasten, de goederen dezer wereld moedig veracht en zich geheel opgeofferd hebben voor het heil der zielen; die zich gestadig en met een onvermoeiden ijver toelegden op zelfvolmaking en de heiliging van hun gemoed; die, tot aan de uiteinden der aarde, moedig, en met trotsering van de ijselijkste folteringen, ja zelfs van den marteldood, het licht des H. Evangelies ontstaken bij de wilde volken.

Om die reden kenden de Pausen, Kerkvaders en Leeraars der eerste christeneeuwen aan de religieusen der verschillende geestelijke orden een welverdienden lof toe, en hebben zij, hetzij door heilzame raadgevingen, hetzij door wijze instellingen, alles gedaan, om de waardigheid en voortreffelijkheid der verschillende orden te handhaven, en ze tevens te onderwerpen aan eene heilzame tucht.

De H. Vader voelt zich gedrongen door de liefde, die hij de geestelijke orden toedraagt, om, op het voetspoor zijner waardige voorgangers, naar aanleiding van de wijze bepalingen van het concilie van Trente, en ingevolge den pligt, aan zijn Opperpriesterschap verbonden, alle zorgen daaraan te besteden, ten einde te versterken wat zwak, te genezen wat krank, te herstellen wat gebroken, te regt te brengen wat verdwaald, op te beuren wat gevallen mogt zijn; ten einde de zuiverheid der zeden, de heiligheid van leven, de inachtneming der reguliere tucht, de beoefening der letteren, inzonderheid der geheiligde wetenschappen, en der eigen wetten van elke orde, overal te doen herleven, te doen bloeijen en dagelijks meer en meer vruchten te doen dragen.

»Want," zegt Z. H. verder, »ofschoon wij ons innig in den Heer verheugen, van te zien, hoe zulk een groot aantal kinderen dier geheiligde familiën uit al hun vermogen, en geheel vervuld met de herinnering aan hunne heilige roeping, er zich op toeleggen, om schitterende voorbeelden van allerlei deugden en van ervarenheid in allerlei wetenschappen te geven; om de voetstappen te volgen hunner vaderen, in het bewerken van het heil der zielen, en in de verbreiding van de aangename dienst des Heilands J. C., smart het ons evenwel, er eenigen te zien, die, hun ambt en hunne waardigheid vergetende, zoodanig zijn afgeweken van den staat, dien zij hadden omhelsd, tot groot nadeel van hunne orden zelven en van de geloovigen, dat zij niets meer bezitten dan den uiterlijken schijn van godsvrucht, en door hunnen wandel en hunne zeden de heiligheid, den naam en het kleed zelfs oneer aandoen van de orde, waartoe zij behooren.

»Aan u dus, welbeminde zonen, die oversten dier orden zijt, rigten wij dezen brief, als een opregt bewijs van de vurige begeerte, die wij jegens u en uwe geestelijke orden koesteren, ten einde u te doen weten, dat wij het voornemen hebben opgevat, om de geestelijke tucht te herstellen. Ons eenig doel met het volbrengen dezer taak bestaat daarin, om met Gods bijstand al die maatregelen te nemen en ten uitvoer te brengen, die het meest geschikt zijn, om in elke geestelijke vereeniging een krachtig en vruchtdragend leven op te wekken; ten einde het heil der volken te bewerken, de dienst Gods uit te breiden en Zijne eer meer en meer bevorderlijk te wezen.

»Onze wensch, het doel van onzen ijver, is vooral, om uit de geestelijke orden bekwame en door ervaring beproefde mannen te kunnen nemen, even uitstekend door hunne godsvrucht, als door hunne voorzigtigheid; volmaakte Gods-mannen, tot allerlei goede werken geschikt, en die wij kunden bezigen tot den arbeid in de wijngaard des Heeren, tot voortplanting van het katholijk geloof, vooral bij de ongeloovige volkeren, in het kort, tot de gewigtigste zaken der Kerk en van den apostolischen Stoel.

»Ten dien einde, en om dat doel onzer vurigste wenschen in al deszelfs uitgestrektheid te bereiken; dat doel, hetwelk van zulk een groot gewigt is, zoowel voor de godsdienst als voor de geestelijke orden-zelven, hebben wij, het voetspoor onzer voorgangers volgende, eene congregatie van onze eerw. broeders, de Cardinalen der H. Kerk van Rome opgerigt, waaraan wij den naam van: »Congregatie van den geheiligden geestelijken staat" (*de statu regularium ordinum*) gegeven hebben; opdat wij, in zulk een belangrijk werk, door de uitmuntende wijsheid, de voorzigtigheid, de bedrevenheid in zaken en de ondervinding van onze eerw. broeders mogen worden bijgestaan."

Z. H. wekt vervolgens de leden der Congregatie ten ernstigste op om met de meeste zorg en met vreugde deze hun opgelegde taak te volbrengen, opdat de religieusen, ernstig overwegende de roeping, die zij hebben ontvangen, op eene waardige wijze wandelen, en zich altijd toeleggen om voor God getrouw te blijven, aan de geloften, die zij Hem eenmaal hebben opgedragen; opdat zij, met inachtneming van de heilige tucht, zich volgens de regels hunner order geheel en onophoudelijk toeleggen op het gebed, de overweging der hemelsche zaken, de leer der H. Kerk, het lezen, en het heil der zielen; dat zij, verstorven naar het vleesch, maar levend gemaakt naar den geest, zich aan het volk Gods vertoonen: nederig, ootmoedig, zachtmoedig, geduldig, regtvaardig, onberispelijk in hunne zeden, van eene vurige liefde, van eene achting-inboezemende wijsheid, niemand eenige reden van beleediging gevende, maar aan allen het voorbeeld van goede werken, ten einde daardoor zelfs van hunne vijanden eerbied af te dwingen, die zich zullen verwonderen, hun niets kwaads ten laste te kunnen leggen; dat zij, verzakende aan alle verleidende vermaken en ijdelheden, mogen uitschitteren in deugd en heiligheid, zoo als het mannen betaamt, die beloofd hebben, zich geheel aan God en aan zijne dienst te wijden, opdat het christen-volk, in hen als in een vlekkeloozen spiegel ziende, zulke voorbeelden van godsvrucht en deugd moge ontvangen, dat het zelf met goeden uitslag de paden des Heeren bewandele.

Daartoe wekt Z. H. voornamelijk op om het karakter, den geest en de zeden van hen, die den eersten rang in de orde moeten bekleeden, met de grootste zorgvuldigheid te onderzoeken en te vormen, en naauwkeurig na te gaan, welk doel, welk oogmerk en welke geest hen aandrijft om het geestelijke leven te omhelzen.

Vervolgens noodigt de H. Vader ten ernstigste uit tot de vlijtige beoefening der letteren en wetenschappen, en om ten dien einde een studie-plan te vormen, waarin vooral de gewigtige studie der geheiligde wetenschappen voorkomt, opdat de religieusen zich met voorzigtigheid en godsvrucht mogen kwijten van de pligten, die aan hunne bediening en aan hunne heilige ambtsbetrekking verbonden zijn.

Ten slotte vermaant Z. H. allen tot eendragt en liefde, opdat zij in de volmaakste overeenstemming met de bisschoppen en de seculiere geestelijkheid in de werken hunner bediening niets meerder ter harte nemen dan hunnen ijver te vereenigen, en alle krachten in te spannen tot den opbouw van de Kerk des Heeren, immer wedijverend en strevend naar de volmaaktheid; want daar »er voor de reguliere en seculiere oversten en hunne onderhoorigen, slechts ééne algemeene Kerk is, buiten welke volstrekt niemand kan behouden worden, vermits er voor allen maar één Heer, één Geloof en één Doopsel bestaat, is het billijk, dat allen, slechts één lichaam uitmakend, ook met één, denzelfden wil bezield zijn, en dat zij, als broeders, wederkeerig aan elkander verbonden zijn door de banden der liefde." (*Clem. unic. de exces. praelat.*)

Daarna geeft Z. H. allen, uit den grond zijns harten en met vaderlijke toegenegenheid den apostolischen zegen.

Deze Encyclische brief draagt de dagteekening van den 17 Junij 1847, terwijl een afschrift daarvan, met een begeleidenden brief onder diezelfde dagteekening is verzonden aan alle aartsbisschoppen en bisschoppen der Katholijke Kerk, en waarin deze ten ernstigste worden aangemaand, om de vaderlijke bedoelingen van Pius IX, uit al hun vermogen te ondersteunen.

De begrooting is eindelijk aangenomen met eene meerderheid van ongeveer zooveel stemmen, als Noord-Braband en Limburg vertegenwoordigers in de Kamer afzenden. Het is duidelijk, dat die begrooting is tot stand gebragt door de afgevaardigden van N. B. en L. en het is onmiddellijk opgemerkt geworden, door de *Nieuwe Rotterd. Courant*, die zich een weinig wrevelig over dat resultaat heeft getoond: wij integendeel verheugen ons daarover.

Wij hebben vroeger gezegd, dat de weinige leden van N. B. en L. genoeg zijn, om in gewigtige omstandigheden eenen overwegenden invloed uit te oefenen. Maar daarvoor is noodig, dat zij hunne kracht zoeken in onderlinge eenheid. De heer Storm, die dat niet heeft begrepen, heeft daardoor bewijs gegeven, dat hij, ten spijt van zijn talent, waarvan hij dezer dagen menig blijk heeft geleverd, noch den toestand van het land in het algemeen, noch dien der Katholijken in het bijzonder heeft weten te waarderen. Het heeft ons leed gedaan, te hooren, dat de heer Storm zijne niet-herkiezing toeschrijft aan de veronderstelling, dat hij zoude worden beschouwd te *liberaal* te zijn; want wat beteekent toch dat woord liberaal? Heeft het eene bepaalde beteekenis? En als het die niet heeft, hoe komt het dan in den mond van den heer Storm, die gewoon is, zich juist uit te drukken? De heer Storm, het is niet zijne bedoeling geweest, heeft een blaam op de Prov. Staten van N. B. geworpen, alsof zij niet liberaal, dat is, dompers waren, gelijk sommige onhandige vrienden van den heer Storm in de *Arnhemsche Courant* hebben gezegd. Wij zijn zeker, dat hij het geschrijf in de *Arnh. Courant* afkeurt zooveel als wij; maar het is van den anderen kant niet minder zeker, dat zijne niet-herkiezing geenszins is toe te schrijven aan het brevet van liberaliteit, dat de heer Storm zich zoo ter kwader ure heeft toegedicht. Als de heer Storm weten wilde, waarom hij bij de verkiezing van dit jaar tot leedwezen van vele Katholijken is uitgevallen, dan diende hij slechts na te gaan, dat de Staten van N. B., wilden zij consequent zijn, en dat behooren zij toch, als zij de heeren Mutsaers en Luyben inkozen, niet *hem* te gelijker tijd konden behouden, die zich van zijne collega's heeft afgescheiden, en de eenheid verbroken, waarin onze magt geheel ligt opgesloten. Als de heer Storm het gewigt dier eenheid had beseft, hij zoude zitting hebben behouden in 's lands vergaderzaal, waar hem velen met ons ongaarne missen, alhoewel zij zijne verwijdering te regt als wenschelijk hebben beschouwd. Want door die eenheid, alleen door haar, is het mogelijk, dat de Katholijken in de Tweede Kamer den invloed kunnen uitoefenen, die zij noodig hebben, om zich staande te houden tegen den geest van predominatie, die zich hoe langer zoo meer, en hoe langer zoo vijandelijker vertoont.

In elke vergadering zal steeds bij alle vraagpunten van groot politiek of materiëel belang verdeeldheid van opinie bestaan. En als nu die vergadering, gelijk onze vertegen-

woordiging, slechts uit een vijftigtal leden bestaat, dan heeft eene vereeniging van tien leden het altijd in de hand, om eene beslissende stem uit te brengen. Ziedaar wat onze vijanden in en buiten de Kamer niet genoegzaam hebben opgemerkt; het is noodig, dat zij het ondervinden. Hunne fanatieke onverdraagzaamheid heeft het daarheen gerigt, dat, waar zij de meerderheid hebben, nooit eenig Katholijk naar de Tweede Kamer wordt afgezonden. Dat beleedigend feit ligt daar, hun ten schande, gehandhaafd met eene onverbiddelijkheid, die toont het gewigt, dat zij er aan hechten. Zij vreezen den Katholijk op het gebied der wetgeving; zij hebben zoo graag de magt alléén in handen, opdat zij zouden kunnen onderdrukken, als zij het noodig oordeelen; en dan misschien is men ook wel een weinig huiverig, om een katholijk oog in de gelegenheid te stellen, het fanatiek drijven dáár in de residentie te kunnen naspeuren tot in zijne schandelijkste naaktheid.

Maar de hatelijkheid hunner systematische uitsluiting van alle Katholijken uit de Tweede Kamer, baat hun niets. Zoo als de Kamer nu partijdig is zaamgesteld, geheel naar den zin der protestantsche vooroordeelen, hebben zij toch niet kunnen beletten, dat de Katholijken, negen in getal, dáár niet in alle gewigtige omstandigheden den knoop doorhakken. Wie iets tot stand wil brengen heeft dat negental stemmen noodig. De begrooting van dit jaar heeft het bewezen. Zij, de Noord-Brabanders en Limburgenaren, hebben de begrooting tot wet gemaakt; en hadden zij zich daartegen verzet, dan waren er juist zooveel stemmen tegen de begrooting geweest, om ze te verwerpen, als er nu vóór waren, om ze aan te nemen.

Ziedaar een feit, dat in het oog springt en nog meer in het oog moet springen. Het is een jaar geleden, dat wij het gezegd hebben, dat wij sterk zijn door onze eenheid. Met twaalfmaal honderd duizend menschen buiten de kamer, en slechts tien daar binnen is onze magt van dien aard, dat wij het in onze hand hebben, om het gouvernementaal raderwerk op eene wettelijke wijze alle oogenblikken te doen stil staan.

Wij weten wel, dat het protestantsch fanatismus in de Kamer de meerderheid heeft; maar wij weten daarbij, dat, als heden eenig ministerie mogt toegeven aan de ongrondwettige vorderingen van onze vijanden, dat dan ook morgen dat zelfde ministerie in zijnen gang zonde gestremd zijn.

De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* heeft een ingezonden stuk geplaatst, waarin men het *placet* voorstelt als het zwaard van Damocles, dat ons dreigend boven het hoofd hangt. De man vergist zich; dat *placet* hangt boven het hoofd van het ministerie; niet alleen van het ministerie, dat nu bestaat, maar van elk ander, al werd het genomen uit de veertigtallige meerderheid, die het gevorderd heeft. Want dat *placet* zal in alle geval nooit onze regten verkorten, omdat wij er in geweten niet aan gehoorzamen kunnen noch zullen; het zal slechts een struikelblok zijn voor elk ministerie, dat het zal invoeren of willen handhaven. Wat kan een ministerie aanvangen, dat minstens ⅔ der bevolking tegen zich in het harnas jaagt, en 10 leden van de Kamer in eene systematische oppositie werpt, die het elk oogenblik den weg verspert? Onder zulke omstandigheden kan niet één ministerie staande blijven.

En dit is het, wat men gevoelt, nu de leden van N. B. en L. zich allen op één na, hebben aangesloten, om de begrooting goed te stemmen. Zij hebben ze niet willen verwerpen, om hunne vijanden niet in de hand te werken. Zij hebben ze dus moeten aannemen, maar zij deden het stilzwijgend, als een protest; niet dat de begrooting hunne goedkeuring wegdroeg; maar dat hunne aannemende stem alleen werd gegeven uit consideratiën van hooger belang. Zij hebben wel gedaan. Zij hebben de oppositie getoond, dat zij zonder hen niets vermag; en der regering doen gevoelen, dat een daad van zwakheid onmiddellijk haren val zoude veroorzaken.

Onder het opschrift: *Het Placet en de Tweede Kamer*, bevat de laatste aflevering van *de Katholiek* een belangrijk opstel, waaraan wij de volgende plaats ontleenen, die in den mond der redactie van dit Tijdschrift de meeste behartiging verdient:

»Wij meenen genoegzamen grond te hebben bijgebragt — en anderen deden het uitvoeriger voor ons — om de volgende verklaring thans openbaar af te leggen. Indien tegen elke afkondiging, openbaarmaking, uitvoering enz. van bullen, breven, verordening enz. zonder het placet der Regering, straf bepalingen in het Strafwetboek worden opgenomen, zullen wij ons aan die bepalingen niet laten gelegen zijn, en dezelve beschouwen als niet gemaakt. Als motieven dezer verklaring voegen wij daarbij eenvoudig deze: wij mogen niet anders, wij moeten niet anders. Dit is de vaste onwankelbare overtuiging, welke ons bezielt; dit is de verzekering van ons geweten, waarover wij gerustelijk, het oordeel des Oppersten Wetgevers en Regters verbeiden. — Men beschouwe deze verklaring hoe men wil, maar men beschouwe dezelve niet als van eenen enkelen op zich zelven staanden dweeper of ultramontaan; dan zou men zich zeker vergissen. — En nu vragen wij dan aan die protestantsche meerderheid, welke met zoo veel aandrang zulke strafbepalingen heeft begeerd, wat van de werking, — om van de zedelijkheid niet te gewagen — wat van het doelmatige en nuttige te denken zij van wetten, waarover het geweten van hen, die door dezelve moeten geregeerd worden, het oordeel van onregtvaardigheid en ongeldigheid bij voorraad heeft uitgesproken .... Wat wil, wat bedoelt men? een middel tot vexatie? een zwaard ter vervolging? — Indien onze protestantsche landgenooten, onze medeburgers van denzelfden Staat, eene vervolging tegen de Roomsche Geestelijken begeeren; drijve dan de meerderheid onverzettelijk haren wil, haren eisch door; dan zorge zij, dat, bij herhaling der wettelijke misdaad, de straffe naar eisch worde verzwaard; en zoo kan men zich dan het zoet genoegen (?) verschaffen van nog ettelijke priesters de treden van het schavot op te leiden."

Met zekerheid vernemen wij, dat de consecratie van den hoog eerwaarden heer Petrus Maria Vrancken, benoemd Bisschop van Colophon, i. p. i. en coadjutor van den Apostolischen Vicaris van Batavia, Monseigneur Grooff, alsnu bepaald is op Zondag den 15 Augustus (den plegtigen feestdag der ten hemel opneming van de Allerh. Maagd en Moeder Gods Maria), in de Parochiale Kerk te Sittard (Limburg), waar Zijn Hoog Eerw. sinds eenige jaren Pastoor en Deken is.

De consecratie zal geschieden door Monsgr. Paredis, bisschop van Hirene i. p. i. en Apostolisch Vicaris van Limburg, residerende te Roermond. Onder de daarbij assisterende bisschoppen noemt men Monsgr. van Wijkerslooth, bisschop van Curium i. p. i. ook zegt men dat er bij tegenwoordig zal zijn de onlangs gewijde bisschop van Adras i. p. i. Monsgr. van Dijk, coadjutor van den Apost. Vikaris van Breda.

Z. M. de Koning is van een togtje naar Soestdijk gisteren avond ten 8½ ure hier doorgereisd, zich naar de residentie terugbegevende.

Men verhaalt, dat Z. M. voornemens zou zijn, binnen kort eene reis naar Silezië te doen, ten einde Hoogstdeszelfs landgoederen aldaar in oogenschouw te nemen.

Bij Z. M. besluit van 2 Augustus jl., zijn de onderscheidene perceelen aangewezen, om, ten behoeve van de Nederlandsche Rhijn-Spoorweg-Maatschappij, ten algemeene nutte onteigend te worden, tot den aanleg van den zijtak van dien Spoorweg van Utrecht langs Gouda tot Rotterdam, met eene vertakking nabij laatstgenoemde stad, leidende naar de rivier de Maas.

Men leest in de *Kamper Courant* het volgende: »De graanoogst in deze streken valt bijzonder goed uit. Men herinnert zich geen gewas zoo ruim en tevens zoo voortreffelijk van zwaarte als het tegenwoordige."

De *Sneeker Courant* zegt, dat de heer J. Risselada, apotheeker aldaar, een muizen- en rattenvergif heeft uitgevonden, dat zeer geschikt is, om de verbazende hoeveelheid veldmuizen, die dit jaar in de landerijen zoo veel schade toebrengen, te dooden.

Een landbouwer te Oppenhuizen heeft er de proef mede genomen. Hij smeerde het middel, dat op zalf gelijkt, op houtspaanders, en verspreidde die over het land; het gevolg was, dat de muizen het middel spoedig van het hout hadden geknaagd, en, bij een aantal doode muizen, vond men soms hoopen van 12 en meer stuks. Om het middel te bezigen op landerijen, waar vee graast, schijnt niet geraden te zijn, wijl men niet weet, of het vee er gebruik van zoude maken; en daar kon het wel nadeelig voor zijn.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Vrijdag 6 Augustus.

In de zitting van heden is, na eenige discussie, *aangenomen* het XIIde en laatste hoofdstuk der begrooting (*onvoorziene uitgaven*) met 35 tegen 20 stemmen.

Daarna zijn de discussiën gevoerd over de *wet op de middelen*. Onderscheidene sprekers hebben daarover het woord gevoerd.

Nadat Z. Exc. de voordragt verdedigd had, is dezelve, en daarmede dus DE GEHEELE BEGROOTING: *aangenomen* met 37 tegen 20 stemmen.

Zitting van Zaturdag 7 Augustus.

In de Zitting van de Tweede Kamer van heden is beraadslaagd over het ontwerp van wet, tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de Landsdrukkerij over 1848 en 49, en is met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna is beraadslaagd over het gewijzigde ontwerp, houdende Titel IV van het Ie Boek, Wetb. van Strafregt, en aangenomen met 44 tegen 5 stemmen. — Tegen: de Heeren *van Goltstein*, *van Twist*, *Luzac*, *de Kempenaer* en *van Leeuwen*.

Eindelijk is, zonder eenige beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen het ontwerp tot verhooging van hoofdstuk VIII (Marine) der Staatsbegrooting over 1847.

De huishoudelijke commissie der Kamer heeft, bij monde van den heer Luzac, verslag gedaan op een in hare handen gesteld adres van Jhr. Mr. de Bosch Kemper, te Amsterdam, waarbij verzocht wordt, dat de stukken van de Kamer, tegen betaling, ook verkrijgbaar gesteld worden voor particulieren. — Uit dat rapport blijkt, dat aan het verlangen van den adressant zal worden voldaan, zonder dat zulks echter van den kant der Kamer zal geschieden, en wel doordien er, met den aanvang der volgende zitting, eene verbetering in de inrigting van de *Nederlandsche Staats-Courant* zal worden gebragt, door in eene reeks afzonderlijke bijvoegsels, tot de Courant behorende, het verslag van de handelingen der Tweede Kamer, benevens al de stukken van de Regering en van de Kamer, te nemen, hetgeen algemeen verkrijgbaar zal worden gesteld.

De heer Nap doet namens de commissie verslag van de Rekening der Maatschappij van Weldadigheid over 1844.

De zitting wordt opgeheven tot Maandag ochtend ten 10 uren, als wanneer zal worden beraadslaagd over de ontwerpen van wet nopens het stem- en kiesregt.

PER TELEGRAFISCHE DEPÊCHE.

's Gravenhage, 9 Augustus, 4 uur 7 minuten.

Het ontwerp van wet betreffende het stem en kiesregt is in de op heden gehouden zitting verworpen met 38 tegen 27 stemmen.

ZWOLLE, 15 Augustus. De berigten der laatste dagen, omtrent de veldgewassen, doen vermoeden, dat op sommige plaatsen de noodlottige voorteekenen van aardappelziekte, namelijk het bederf in het loof, zich weder vertoonen, zonder tot dusverre de vrucht te hebben schadigen. Een bouwman, die dit zeer onlangs aan sommige zijner planten mede ontdekte, heeft het verwelkte loof afgesneden, met het gunstige gevolg, dat hetzelve thans op nieuw ontspruit en goed voortgroeit. Hij heeft vermeend deze omstandigheid ten spoedigste te moeten openbaar maken, opdat ook andere landbouwers hun planten van het rottend loof zouden kunnen ontdoen, dit blijkbaar in eene groote mate aan gisting onderhevig is, daar zelfs de plaats waar het gedurende eenigen tijd liggen heet wordt. (*Z. C.*)

'S HERTOGENBOSCH, 6 Augustus. Velen spreken thans over de ziekte, welke zich weder in den aardappel zoude voordoen. Anderen daarentegen ontkennen het ten volle, dat zich eenige ziekte in deze aardvrucht zou hebben geopenbaard. Hier houdt men het er algemeen voor, dat het verstandigste is, in het oordeel dezer wege een wijzen middelweg te kiezen. Immers, men valt, wel is waar, niet te ontkennen, dat de overgroote aanhoudende droogte van dezen zomer veel kwaad aan de vruchten op hooge landen heeft toegebragt, doch niet minder valt het te ontkennen, dat de prijzen der aardappelen tot nu nog zeer gematigd zijn; iets hetgeen de mislukking van den aardappeloogst niet het geval zou wezen; dat hetgeen men op de hooge landen door droogte mist, men vindt op de lage, die hier meer dan hoge landen zijn, ruimschoots weder, en dat de aardappelen in droogte gewassen, niet die waterachtige bestandden heeft, welke aan smaak en voedzaamheid veel te wenschen doen. Aan de kanten van Boxmeer is niet het minste kwaad aan den aardappel te bespeuren. Appelen zijn hier en bijzonder in Gelderland in overvloed gewassen, zoodat men kan berekenen, dat deze oogst tweemaal zoo veel als in een gewoon jaar zal opleveren.

— Z. M. wordt binnen kort te Tilburg terug verwacht en, naar men zegt, zou Hoogstdezelve voornemens zijn nog dezen zomer eene reis door Noord-Brabant te maken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Augustus. Bij koninklijk besluit van 24 Juli is Mgr. Douar, bisschop van Amata, missionaris in Madagaskar, uithoofde van zijne ijverige bemoeijingen ter verspreiding der beschaving, en van zijne veelvuldige diensten, aan Fransche schepelingen aldaar bewezen, benoemd tot ridder van het legioen van eer.

— De heer Warnery, afgevaardigde van Bona in Algerië, had onlangs aan de Kamer der Pairs een verzoekschrift ingediend, betreffende het verspillen en verduistering van gelden, zijnde de opbrengst van mijnen in Algerië, waarin zelfs ministers betrokken waren. De heer Dubouchage bragt in de zitting van 6 dezer deze zaak ter sprake, en vroeg den heer Hebert, grootzegelbewaarder, hoe het gouvernement voornemens was, hierin te handelen. Deze noemde echter den heer Warnery een onbeduidenden aanbrenger. Den volgenden dag kwam de heer Dubouchage op de zaak terug, doch even als in de vorige zitting ging men over tot de orde van den dag.

— Intusschen is bij de Kamer der Pairs ingekomen een brief van den heer Warnery, waarin hij den wil zou te kennen geeft, van door eene commissie van vijf leden der Pairs-Kamer verhoord te worden.

— Het proces betreffende de mijnen in Algerië is op den 3 dezer voor de correctionele regtbank van het departement der Seine een aanvang genomen. Het kwam voor in den vorm eener aanklagte wegens laster (diffamation), door den Heer Jule Talabot, wiens maatschappij de commissie dier mijnen bekomen heeft, tegen de *Courrier Français* ingebragt. De advokaat Dupin bragt den eisch voor en schreef de beschuldiging toe aan den nijd, door eene andere compagnie, die van *Ba*[illegible], die mede naar de concessie gestaan had, tegen de client opgevat. Wat de zaak zelve betreft, zeide hij

noch monopolie geweest, en de clausule van het
t, over welke zoo veel gesproken is en waarbij
er Talabot zich een zeker aantal aktiën voorbehoudt,
e aan zijne vrienden uit te deelen, verklaart zich
natuurlijk. Onder die vrienden verstond de Heer
t de mijnwerkers; aan dezen wilden hij en de
gnieschap een zeker aantal aktiën toeleggen, om
belang bij het gelukken der onderneming te geven.
lotte van zijn pleidooi vorderde de advokaat 50,000 fr.,
s schade en interessen, van den *Courrier Fran-*
— Voor den *Courrier* pleitte de Heer Jule Favre.
ischte, dat de regtbank zich onbevoegd zou verkla-
en de zaak naar den Jury verzenden (voor deze na-
k mag de waarheid der gronden van de aantijging
zen worden). Tot ondersteuning van dit verlangen
hij met kracht de nog onlangs in de kamer gege-
belofte van den minister van justitie gelden, dat
aan dit geding al de ruimte van behandeling
verleenen, voor welke het vatbaar was. *Stoutelijk*
de de Heer Favre hierbij, dat dit des te noodiger
daar in dit geval de hoofd-aangeklaagde niet de
Talabot, maar het ministerie van oorlog was, en
bepaaldelijk de Maarschalk Soret. Desniettegen-
de heeft de regtbank, op grond, dat de Heer Ta-
t niet als ambtenaar maar als bijzonder persoon was
getast, zich bevoegd verklaard, en den aanvang van
proces over de ergerlijke zaak tegen Zaturdag 14
ustus bepaalt. Men wil, dat de *Courrier Français* van
e uitspraak beroep zal doen.
— Er wordt op dit oogenblik in Algerie eene petitie
eekend met het doel, om een geregtelijk onderzoek
vragen betreffende de concessiën voor de ontginning
mijnen.
— De *National* bevat het volgende: »Een der direc-
ren van den *National* is onlangs verschenen voor den
er Legonideo, regter ter instructie, belast met het
derzoek wegens den schandelijken handel, waarvan wij
t geregistreerde acte-stuk hebben medegedeeld.
»Onze directeur kon niet anders dan de juiste bewoor-
gen van ons artikel herhalen. Wij hebben een officieel
treksel van de registers der registratie geleverd, met
rmelding van het nummer van het deel, van de blad-
de en van de vakken der inschrijving. Het viel den
gter buitengemeen gemakkelijk, zich het register te
ten voorleggen om zich van de woordelijke en vol-
aakte juistheid van ons afschrift te overtuigen. Wat de
erige inlichtingen betreft, deze moet de justitie op-
poren, en daar er zeer bekende eigennamen zijn aan-
gehaald, schijnt die taak ons vrij gemakkelijk toe."

MADRID, 2 Augustus. Men zegt, dat de troepen, in Portugal komende, bevel hebben ontvangen, om ch naar Navarre te begeven.
— Men spreekt voortdurend van eene verandering van et ministerie in progressistischen zin.
— De berigten, aangaande de woelingen in Catalonië, luiden nog even ongunstig.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Augustus. Het aantal der op Vrijdag bekende verkiezingen in deze hoofdstad bedroeg 460. ngens de *Globe* behooren 245 verkozenen tot de Whigs, 4 tot de protectionisten en 81 tot de partij van Sir obert Peel.
— De heer d'Israëli is voor het graafschap Buckingham erkozen. Lord Lincoln heeft slechts 31 stemmen meer behaald dan de heer Boyd, protectionist. De heer Vil-ers, een der ijverigste voorstanders van de *free-tade*, voor Zuid-Lancashire benoemd. De heer Villiers is mtegelijks te Wolverhampton verkozen.
Nog zijn benoemd William Sommerville, seeretaris voor e zaken van Ierland, Sibney Herbert, lid van het Peel abinet, Maurice O'Connell, tweede zoon des bevrijders voor Tralee, terwijl John O'Connell voor Kilkenny is herkozen. Te Silgo is de heer Somers herkozen Bij die gelegenheid zijn eenige wanordelijkheden gepleegd. Een zekere heer Dixon werd door een steenworp zwaar aan het hoofd gekwetst.
— De tory-dagbladen betuigen hunnen hevigen spijt over den uitslag der verkiezingen van de universiteit van Cambridge en Oxford. De verkiezing van den heer Goulburn en die van den heer Gladstone zijn in hun oog een betreurenswaardig teeken van den voortgang der anti-anglicaansche denkbeelden in deze beide scholen van het anglicanisme. De benoeming van den heer Gladstone heeft bovendien een bijzonderen eigenschap. De *Standard* verzekert, dat hij zijne zegepraal te danken heeft aan de vorderingen, die het Puseyisme heeft gemaakt in de universiteit van Oxford. Eindelijk zien de tory-dagbladen niets minder in dat dubbel resultaat, dan de zegepraal van het *papisme* op de gevestigde kerk, van *de dwaling op de waarheid.*
»De beide universiteiten, zegt de *Standard*, hebben tot vertegenwoordigers mannen gekozen, die zich hebben verbonden om te stemmen voor de dotatie van de katholijke geestelijkheid.
»Indien de twee universiteiten zulke besluiten nemen, en zulke beginselen beleden worden in de beide groote hoogescholen, waarin het anglicanisme wordt voortgeplant, dan is het te duchten, dat het volk er zich niet ernstig tegen zal verzetten, om aan de katholijke geestelijkheid de inkomsten der protestantsche kerk toe te kennen, van welk ontwerp het ministerie sinds lang zwanger heeft gegaan."
— Den *Freeman-Journal* van Dublin geeft een kort verslag van de begraafnisplegtigheid van Daniël O'Connell. Na de opdragt der H. Misofferande in de kapel der Onbevlekte Ontvangenis, alwaar het stoffelijk overschot van Ierlands bevrijder was geplaatst, zette de optogt zich in beweging.
Men kan zich geen denkbeeld maken van het grootsche en indrukwekkende van die belangrijke plegtigheid, 1200 of 1400 geestelijken en katholieke waardigheidsbekleeders, en eene onoverzienbare menigte vreemdelingen van aanzien, die van Frankrijk, Italië, Engeland, ja zelfs van Amerika waren overgekomen, namen deel aan dien statigen optogt, ten einde hunne hulde te bewijzen aan de nagedachtenis van den beroemden man, die, door de verdediging op zich te nemen van de algemeene regten der menschheid, zijn naam dierbaar heeft weten te maken aan allen, die de burgerlijke en godsdienstige vrijheid naar waarde schatten. In de volmaaktste orde bereikte de stoet het kerkhof van Glasnevins en had de ter aardebestelling plaats. Wat aan deze plegtigheid eene groote waarde bijzet, is, dat alle haat en partijschap uitgedoofd schenen; alles was belangstelling en bewondering jegens den onvergetelijken O'Connell en diens onovertrefbaar talent.
— Brieven uit Ierland melden, dat de *repealers* in het parlement een aantal stemmen zullen verliezen, uithoofde van de groote onkosten, die tot de verkiezing gevorderd worden.
— Men verwacht ernstige onlusten te Dungarvan (Ierland) gedurende de verkiezingen. De heer Sheil, lid van het kabinet, is de ministeriëele candidaat van dat kiescollegie. Zijn mededinger is de eigenaar van den *Cork-Examiner*, een verklaard repealer. Het huis van den heer Sheil wordt door troepen bewaakt. Men heeft oproerige geschriften op vaandels voor zijne deur gevonden, waarin hij met dood en verderf wordt bedreigd.
— In het graafschap Cork is een groot aantal pachters op eene onmenschelijke wijze van de door hen bewoonde landgoederen verjaagd en aan ellende en gebrek prijs gegeven.
— Mgr. Crolly, aartsbisschop van Asmagh, en Mgr. Murray, van Dublin, zijn, zegt de *Tablet*, op de particuliere lijst des H. Vaders Pius IX geplaatst om bij de eerste gelegenheid tot Cardinaalte worden verheven. Hetzelfde wordt door dat blad verondersteld van Mgr. Nicolson, bisschop van Corfu, een der Jonische eilanden.

De berigten uit de Vereenigde Staten zijn zonder eenig belang. Niets kondigt tot dusverre het einde van den oorlog met Mexico aan. De Amerikaansche troepen hebben geene nieuwe voorwaartsche beweging gemaakt sinds de laatste tijdingen, over de Vereenigde Staten ontvangen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 4 Aug. De *Neurenburger Correspondent* wil weten, dat de Oostenrijksche troepen, die naar Italië waren bestemd, tegenbevel ontvangen hebben.
Hetzelfde dagblad verzekert, dat een gematigd dagblad, *la Bilancia* te Weenen in beslag genomen zou zijn.
— De opening van de Hongaarschen landdag is bepaald op den 12 November e. k. De keizer van Oostenrijk zal zich naar Presburg begeven, om die plegtigheid in persoon bij te wonen.
— Uit Munchen wordt gemeld, dat het geheim, waarmede het vertrek van Mgr. Morichini, den pausselijken nuntius, tot dusverre omsluijerd is geweest, zich eenigermate begint te onthullen. Men meent namelijk te weten, dat Mgr. naar Rome zou zijn ontboden om er mondeling aan zijn gouvernement juiste inlichtingen te geven van den betreurenswaardigen toestand van Beijeren; immers het concordaat is reeds in vele zijner belangrijkste bepalingen geschonden en o. a. in art. 5, luidende aldus: »Die candidaten, wier toelating in de seminariën door de aartsbisschoppen en bisschoppen nuttig of noodzakelijk is gekeurd voor hunne diocesen, zullen in die seminariën onderwezen en opgevoed worden volgens de voorschriften van het H. Concilie van Trente."
Overigens zegt de *Augsb. Zeitung*, dat Mgr. Morichini tot het bekleeden van een zeer aanzienlijken rang naar Rome zou geroepen zijn.

BERN, 2 Aug. De gezanten van de 12 en 2 halve cantons, die voor het besluit tot opheffing van het afzonderlijk verbond gestemd hadden, hebben eene bijeenkomst gehouden om over de middelen tot uitvoering van dat besluit te raadplegen, en men is te rade geworden allereerst eene proclamatie aan het volk der zeven kantons te rigten, en dezelve door eene bezending van den landdag in de vergaderingen der groote raden en der gemeenten van die cantons mondeling te doen ondersteunen. De berigten betreffende de wapeningen en vijandelijke oogmerken der Katholijke cantons, die men te Bern ontving, verontrusten meer en meer ons volk.

Brieven uit Zwitserland aan de *Ami de la Religion* melden, dat het besluit van den landdag tot opheffing van het Sonderbund in de katholijke kantons geen den minsten indruk heeft gemaakt, vooreerst dewijl de uitslag daarvan te voorzien was, en ten tweede, omdat, al ware de geschreven acte van het katholijk verbond verscheurd en vernietigd, dat verbond evenwel zou blijven bestaan in de harten van alle Katholijken in Zwitserland. Bovendien is het overbekend, dat de radicalen-zelven het decreet der twaalf cantons slechts als eene formaliteit beschouwen, en dat het ten minste zeer moeijelijk zou zijn, hetzelve ten uitvoer te brengen.
Er blijft dus den radicalen niets beters over dan de volkspassiën op te wekken. De vergaderingen, of liever de losbandige Bacchanaliën, dezer dage te Bern in de Beeren-clubs gehouden, onder begunstiging van den heer Ochsenbein, die ten dien einde de zittingen van den landdag had gestaakt, hebben daarvan een doorslaand bewijs geleverd.
De Katholijken van hunnen kant zoeken hunne kracht in het gebed. Men vindt hen niet aan de maaltijden en op partijen, maar aan den voet des altaars. Dáár smeeken zij om krachten, dáár ontleenen zij hunnen moed om te verdedigen wat hun het dierbaarst is, hunne godsdienstige en staatkundige regten, en om hunnen geboortegrond te beschermen tegen den woesten aanval van radicalen.
Ten gevolge van het besluit van den landdag, betreffende het Sonderbund, heeft de Vorort eene circulaire gerigt tot alle officieren der zeven cantons, hun verzoekende, voor 10 Augustus zich te verklaren aangaande de betrekking, waarin zij tot dat verbond staan.

Brieven van Napels, door de *Augsb. Zeitung* medegedeeld, verzekeren, dat er eene groote ontevredenheid in Sicilië heerscht ten gevolge van de verhooging der belastingen. De koning zal zich eerdaags naar dat gedeelte zijner staten begeven.
Een ander berigtgever van Italië meldt, dat de roversbenden die Calabrië onveilig maken, meer en meer in getal toenemen. Talrijke legerbenden zijn uitgezonden om hen te vervolgen.

CONSTANTINOPEL, 16 Julij. Mohammed Ali Pacha, minister van marine, de schoonbroeder des Sultans, een jong mensch, vol werkzaamheid en vaderlandsliefde, die openlijk de partij der hervorming was toegedaan, is den 22 Julij van zijn post ontzet en vervangen door Halil-Pacha, die doorgaat voor een grooten vijand van het tegenwoordig kabinet, en inzonderheid van Redschid-Pacha en voor een aanhanger van de Russische staatkunde. Vele personen zien in deze verandering het teeken tot eene verandering in het kabinet, en vermoeden reeds de aanstaande omverwerping van het ministerie.

STADSNIEUWS.

Van 2 tot 7 Augustus 1847 zijn ingeschreven.

Voltrokken Huwel.	44.	Levenloos aangegeven Zonen.	5.
Geboren	95.	dito Dochters.	2.
Overledenen	91.	Elders overl. en alhier ingeschreven	8.

Totaal	Gehuwde Paren	1011.	Sedert primo Januarij 1847:
	Geboorenen	4153.	
	Alhier overledenen	6309.	
	Elders overl. en alhier ingeschreven	237.	

BURGERLIJKE STAND.

GETROUWD (5 Aug.): L. J. Hansen, wed. en G. N. Stynis.
BEVALLEN (5 Aug.): M. T. Bessem, geb. Krous, Z. — (6 Aug.): A. van Rossem, geb. de Ruijter, Z. — S. van Raalte, geb. Dresden, Z.
OVERLEDEN (3 Aug.) M. Mocker, geb. Briguet, 63 j. — (4 Aug.): Joh. Ketjen, Z. 27 j. — M. Messenig, 54 j. — (5 Aug.): J. Pos, Z. 2½ j. — D. M. Pos, D. 15 w. — M. D. Westers, 56 j. — T. Jacobs, wed. H. H. Mensinga 69 j. — J. van der Haagen, Z. 10 w. — (6 Aug.): J. Lem, Jz., Zn, 54 j. — (7 Aug.): Barbara Havenga, geb. Ottenhoff, 29 j. — F. B. Mensingh, 58 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 9 Augustus.

Koffij: Slechts ca. 2400 balen ord. Java, particuliere toevoer werden, zooals vroeger reeds gemeld, uit de hand a 20½ c. verkocht; voor het overige bleef het geheel onveranderd met dit artikel. Ruwe Suiker iets aangenamer na den verkoop van de 1725 kranj, Java, ex Amstel; de aanstaande veiling bestaat slechts uit 29680 kranj. Surinaamsch; geldt f 25 a f 38. Eenige partijen Havana Suiker verwacht men weldra aan de markt. Geraffineerde ook meer gevraagd; doch zijn de noteringen nog dezelfde. Specerijen stijgend. Nooten N°. 1 250 f, N°. 2 en 3 185, N°. 4 90 c.; Foelie D 205 en 210; Ambeina Nagelen 63 c. Rijst met weinig handel; Carolina f 17; gep. Tafel f 15; ongep. f 23½, ¾; gep. Java f 15¾, 14; ongep. f 12½; Siam f 10, alles nieuwe cond. Fruiten weinig begeerd, nieuw Surin. Rozijn f 12; Samos f 10; zwart f 9; Krenten f 15 a f 20 naar qualiteit. Tabak: In Java Tabak hadden belangrijke afdoeningen plaats, als: 772 pakken per Cornelia; 260 p. per Java's Welvaren en 12 p. per Margaretha Ida. Voorts werden verkocht, 60 v. Maryland, per Patamoe en 51 v. id., per Napier; nog 11 v. Virginy Steelen, per Harvest en 111 ent-

Boulogne Tabak. De prijzen zijn zeer vast. De nieuwe aanvoeren Maryland Tabak per Catharina Jackson zullen spoedig getoond worden. Banca Tin a *f* 32 te koop. Gele Talk *f* 34, te leveren in Oct. en Nov. e. k. *f* 32½ a 33; Amsterd. Smeer *f* 33; Reuzel *f* 30½, 31; Zuidzeetraan niet onder *f* 29 te koop. Anchovis *f* 19½, 20; Rondvisch *f* 18 a 19.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

7 AUG.			gebl.	9 AUG.		4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch.	à 2½	pCt.	56⅜	56 9/16	à	56 11/16	56⅝
Dito Dito	3	»	69 13/16	69⅞	»	69¾	69¾
Dito Dito op resc.	3	»	69 11/16	69 7/16	»	69 11/16	69 9/16
Dito Dito	4	»	89	88½	»	89	88½
O. I. Leening	4	»	88⅞	88¾	»		
Amortis. Syndic.	3½	»	87⅝	87½	»		
Handel-Maatschappij	4½	»	169¾	169⅞	»		
Haarlemmermeer	5	»			»		
Aand. Rijn-Spoorweg		»			»		
Aand. Holl. S. M.	4½	»	107		»		
Belgie	4½	»			»		
Dito	2½	»			»		
Dito bij Rotschild	2½	»			»		
Spanje, L. bij Ard. van 85 £	5	»	17	16⅞	»	17	
Dito Dito van 510 £		»	16⅝	16½	»	16 11/16	16 9/16
Dito bij Dito onb. zt.	5	»	16⅛	15⅞	»	16⅛	
Dito	3	»	33½	32½	»		
Dito Binnenl. à 6 m.	2	»	24⅞	21⅝	»	24⅞	24⅝
Coupons Ardoins		»	14⅝	13⅞	»	14 1/16	
Passive		»			»		
Deferred		»			»		
Fransche Uitgeest.		»			»		
Portugal, te Londen	3	»	31½	30⅝	»	31	
Dito Dito	4	»	31	30⅝	»	30⅞	30⅝
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			»		
Rust. Ob. H. 1798 en 1816	5	»	106	105⅞	»	106	
Dito Dito 1828 en 1829	5	»		104½	»		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»	97¼		»		
Dito bij Hope	4	»	90¼	89⅞	»	90	
Dito bij Stieglitz en C°.	5	»	90	89½	»	89⅞	
Cert. te Hamburg	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»			»		
Cert. van Dito	6	»			»		
Polen, Certific.	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		*f*			»		
Dito Dito fl 500		»	143¼	143	»		
Arrenka, Phil. Bank	6	pCt			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën					»		

Oost., Met. 5 pc. 103⅝, ¾; 2½ pc. 53, ⅛, 53; Oblig. bij Goll & C°. 4 pc. 92⅞; Aand. m. Lot. 935; N. dito 374; Frankr., Ins. G. B. 77; Louis. 7⅞; Braz. 5 pc. 88⅛; Mexico 17¼, ⅝; Ec. 2½, 9/16; Ven. 39¾.

Koers van het Geld: Beleening 3¼ pCt., Prolong. 3 pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.

ANTWERPEN, 7 Aug. Kerkelijke Staat. Oblig. 1832 à 1837 5 pCt. 99. Certific. 1844, 5 pCt. 96¾.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg 35½; Zigt dito 35½; 2/m. Londen 11 95; Zigt Londen 12.07½; 3/m. Lisbon. 42½; 3/m. Porto 43¼; 2/m Petersb. 1.88.

AMSTERDAM 9 Augustus.

GRAANMARKT.

Tarwe 125, 126 ℔ b. Pools. *f* 450; 126 ℔ Demm *f* 370; 126 ℔ o. Lubeck. *f* 375; 127 ℔ o. b. Pools. *f* 475; 129 ℔ n. dito *f* 465; 135 ℔ n. Geld. *f* 420.

Rogge 116, 117 ℔ Riga *f* 215, 218; 126 ℔ n. Geldersche *f* 256; 124 ℔ Holst. *f* 250.

Garst n. Zeeuws. Winter *f* 220.

Boekweit 120 ℔ Holst. *f* 278.

Op 9 Vaten Olie in April £vl. 67; Aug., Sept., Oct., en Nov. 66. *Lijnzaad* een doen; Rigasch 110 ℔ *f* 290; Odess. 110 ℔ *f* 315. *Raapolie* per 6/w. *f* 38½; Vliegend 37½; primo Mei 37¼; Sept. 37⅛, 7; Oct. 37½, ⅛; Nov. 37½; Dec. 37½. *Lijnolie* per 6/w. *f* 32½; Vliegend 31¾, ½. *Hennepolie* per 6/w. 34; Vliegend 33. *Raapkoeken* 1040 *f* 75, 80. *Lijnkoeken* harde 104 *f* 9, 11.

LEIDEN; 5 Aug. Boter genoteerd van *f* 36 a *f* 40, pr. vierde; Tarwe van *f* 18 a *f* 18,50, pr. Mud; Rogge van *f* 8 a *f* 9, pr. idem; Garst van *f* 8 a *f* 8,50, pr. idem; Haver van *f* 6 a *f* 7, pr. idem; Duivenboonen van *f* 11 a *f* 11,90, pr. idem; Paardenboonen *f* 7 a *f* 7,50, pr. idem; Rund- en Ossevleesch flaauw van 24 tot 25 cents, de 5 ons; Spek- en Varkensvleesch van 20 tot 24 cents, idem.

MIDDELBURG, 5 Aug. Even als vorige week was er uit Zeeland en Walcheren weinig Tarwe ter markt, waardoor dezelve niet alleen prijshoudend, maar zelfs tot ruim vorige weekprijs is verkocht, men kocht de puike Zeeuwsche Tarwe voor *f* 19,25 à *f* 19,50 per mud. Wit-bonte Poolsche Tarwe was aan *f* 17 te koop.

Puike Walchersche is voor *f* 20,50, *f* 20,75 en *f* 21 naar deugd genomen. Er waren uit Walcheren klusjes nieuwe Tarwe ter markt, die om het nieuwtje van *f* 18 tot *f* 18,25 zijn gekocht.

Jarige Rogge niet gewild, met aandrang werd dezelve geveild zonder koopers te kunnen vinden, men veilde dezelve van *f* 10 tot *f* 11. Nieuwe Rogge, die geveild werd, was zeer mooi, blank en droog, en is bij het afgaan der Beurs voor *f* 9 verkocht.

Nieuwe Winter-Gerst is voor *f* 6,50 à *f* 6,75 naar deugd genomen. Paardeboonen werden te vergeefs van *f* 8,50 à *f* 9 per mud verlaten.

Nieuwe Walch. Groene Erwten waren nog al gevraagd en van *f* 12 tot *f* 12,25 per mud gekocht.

Boekweit niet aangevoerd. Koolzaad, waarvan ruim 200 last ter markt, is meerendeels in puik soort aan *f* 12,50 gekocht, afwijkende soorten *f* 12,25, zeer enkeld *f* 12 per mud. Oliën zijn hooger, Raap-Olie *f* 40. Patent-Olie *f* 41. Lijn-Olie *f* 31,50 per vat. De klagten omtrent de aardappelenziekte vermeerderen gelukkig niet.

GRONINGEN, 6 Aug. Tarwe bijna zonder handel, slechts voor een enkeld klusje Koningsberger is op 127 ℔ *f* 15,50 bedongen.

Van nieuwe Rogge hadden wij eene ruime aanvoer, van mooije en wigtige kwaliteit, en maar zeer weinig kooplust, dat eene teruggang van *f* 1,15 ten gevolge had; en ook de Oostzeesche, hoezeer niet zoo dringend aangeboden, is toch door enkele houders 80 cents lager afgegeven.

120, 123, 127 ℔ nieuwe inlandsche *f* 6,85, 7, 7,25,40 à 7,65,80; 116 ℔ Petersburger *f* 6,80.

Voor Boekweit bestond bijna in het geheel geene vraag, alleen is gedaan 115 ℔ oude Holsteinsche tot de verlaagde prijs van *f* 7,75 bij klein gerijf.

Van nieuwe Gerst was meer ter markt en daar hoofdzakelijk alleen door Pelders gekocht werd, zijn de prijzen 25 à 30 ct. terug gegaan.

93, 96 à 99 ℔ Winter *f* 5,20,30; 5,90, 6 à 6,40,50.

Haver bij gebrek aan eenige voorraad genoegzaam zonder eenige handel, prijzen zijn nominaal 10 à 15 ct. lager genoteerd.

Boonen met zeer geringe omzet van *f* 7 tot 8 gedaan, en voor Egyptische bij partij *f* 6,50 geboden en *f* 6,75 gelaten.

Gort minder begeerd, Grove *f* 12,50 à 13,50, Paerl *f* 22 à 23.

Van nieuw Koolzaad beliep de aanvoer ongeveer 500 last, alles genoegzaam droog en voor het meerendeel zelfs puike kwaliteit, waarvan ten naastenbij 2/3 ter binnenlandsche verzending verkocht is, tot de verlaagde prijzen van *f* 11,75 à 12,25 en voor een enkeld extra puik partij ook nog 10 à 15 ct. meer bedongen.

Raapolie *f* 33. Boter *f* 31 à 32.

Bevracht met 25 last Koolzaad naar de Zaan tot *f* 92.

LEEUWARDEN, 6 Aug. Boter *f* 39,50; Kaas *f* 23 a *f* 30.

MENGELWERK.

THEE-PRAATJE OVER HET PLACET, te *Amsterdam*, bij H. A. Zweers, prijs 15 Cents.

Wij haasten ons onze lezers opmerkzaam te maken op dit vernuftig voortbrengsel der *placet*-litteratuur, en kunnen hen niet genoeg uitnoodigen er zich bekend mede te maken. Het is in den vorm vervat eenen zamenspraak aan de thee-tafel, gelijk de titel aangeeft, en 't is meesterlijk, 't is onverbeterlijk zoo als de karakters der verschillende personen, die om de thee-tafel geschaard zitten, zijn opgevat en volgehouden. Het spreekt van zelf, dat deze zamenspraak, hoe zinrijk ook, zich niet voor eene ernstige ontleding leent: zij tintelt zoo zeer van geest en schalkschheid, dat wij haar van 't begin tot het einde zouden moeten afschrijven, om haar ten volle regt te laten wedervaren. Wij bepalen ons daarom slechts onze lezers uit te noodigen zich het genoegen der lezing te verschaffen, en bij wijze van proeve de volgende plaats af te schrijven:

Dominés vrouw. Maar, Dominé! zoo'n bul, hoe ziet er die eigenlijk uit?

Schoolmeester. Ja, die zoude ik ook gaarne eens zien Dominé heeft u er niet eene in uw bibliotheek?

Dominé. Eene bul eigenlijk niet, want die blijven te *Rome;* maar een afschrift, ja dat kan ik u wel halen. Ik heb wel werken, die daarover handelen.

Dominés vrouw. Och toe, manlief! haal eens zoo iets: dat moet wel curieus zijn.

Dominé. Wel ik zal eens zoeken; en heb boven ook nog eene verhandeling over het *placet*, die wil ik ook medebrengen.

Dit zeggende, legde Dominé zijne pijp neder, en ging naar zijn studeervertrek; en de stilte, daaruit ontstaan, benuttigde zijne wederhelft, om te vragen of de heeren nog een kopje thee beliefden? *Karel*, die eene versche sigaar had aangestoken, zat een oogenblik in gedachten, en schoot toen zoo hartelijk in een lach, dat het de aandacht van allen tot zich trok, en *Frederik* hem zeide: »Wat heb je nou weêr voor een ui, *Karel?*"

Karel. Ter donder, *Frederik!* daar krijg ik een lumineus idée, dat ik aan uwe Chineezen en locomotief te danken heb. We zouden op onze volgende mascarade het *placet* aardig kunnen vertoonen.

Frederik. Ben je mal, kerel! het *placet* op eene mascarade?

Karel. Ja, of er anders eene caricatuur van maken. Hoor hoe ik het wou aanleggen. De te placeteren bul van den Paus zou ik door eene, met statigen gang aankomende locomotief verbeelden. Wij konden die wat afschuwelijk maken, met groote oogen en vuurspuwenden mond, en langen, kronkelenden staart, en dan op zijn' kop eene groote vlag, waarop stond: HET GROOTE BEEST VAN *ROME!*

Frederik. Bravo! maar de locomotief moet ook een' naam hebben.

Karel. Wis en drie! laat zien... Gevonden. *Hildebrand*, dien fameusen Paus *Gregorius*.

Frederik. Of liever *Adrianus* VI, dat was immers een Hollander?

Karel. Nu, dit is om het even. Dan zoude ik de opposanten in de Kamer, met *van Dam* aan het hoofd, met allerlei lelijke mombakkesen en gezigten, op zijn Chineesch, de vaart van het beest willen laten stuiten.

Frederik. Verduiveld, die is goed; daar kunnen wij wat van maken.

Karel. Eindelijk komen de Minister en Secretaris en al de gebefte zwartrokken van de Synode het beest uit hunnen adem naloopen, met de noodige stempels en stijfselkwasten, om het *placet* er op te plakken.

Dominés vrouw. *Karel, Karel!* laat je vader die profanatie niet hooren.

Karel. Kom, moeder! daar heb je geen verstand van; dat is een studenten grap. (*Zijn' vader met een paar boeken ziende binnenkomen.*) Wij spreken er nader over, *Frederik!*

Dominé. Na lang zoeken heb ik eindelijk wat gevonden Ik heb tevens de geleerde verhandeling van onzen grooten Prof. *Kist* over het *placet* medegebragt.

Frederik (zacht tegen *Karel*) Die moet er ook bij.

Schoolmeester. He, Dominé! zou ik dat werk eens mogen lezen?

Dominé (*hem het boek overreikende*). Volgaarne, ge kunt het op uw gemak bestuderen.

Schoolmeester (*het boek met gretigheid openende*). Maar, Dominé! ik mag het immers wel opensnijden?

Dominé (*eenigzins onthutst*). Heer! is het nog niet opengesneden? Ja, ik had het vroeger van een vriend te leen gehad en mij later zelf aangeschaft.

ADVERTENTIEN.

Een PERSOON, 28 jaren oud, van eene bu[illegible] milie, goede getuigen kunnende produceren, [illegible] **KAARSENMAKER** van beroep, zag zich[illegible] geplaatst als zoodanig en als **KOSTER** (buit[illegible] en inwoning) aan eene R. K. Kerk, onverschi[illegible] welke plaats. Eerw. Heeren Pastoors, hierop reflecte[illegible] gelieven zich met *franco* brieven, onder Lett. J. [illegible] adresseren bij de Gebr. van Langenhuysen, Boekh. te [illegible]

AAN

EDELDENKENDE MENSCH[illegible]

Eene **FATSOENLIJKE WEDUWE** [illegible] R. C. Godsdienst, met een talrijk gezin, die d[illegible] opschorten der betaling van de Algemeene Leven[illegible] kering-Compagnie te *Amsterdam* in eene komm[illegible] toestand is geraakt, wenschte gaarne de Som van *f* [illegible] à *f* **400** te hebben, ten einde voor haar en haa[illegible] een handel te beginnen, waardoor zij een eerlijk [illegible] van bestaan kan hebben. Ieder gift hoe gering [illegible] ook zijn moge, zal met een dankbaar hart worden [illegible] genomen. Den Wel-Eerwaarden Heer T. Coppens, [illegible] Priester en Pastoor te *Orthen*, alsmede den Heer [illegible] genhuysen, Boekverkooper, op den Singel, bij de [illegible] lingsluis te *Amsterdam*, willen zich gaarne belaste[illegible] den ontvangst van ieders liefdegaaf en durven bew[illegible] dat het eene weldaad is om die familie voort te h[illegible]

LANDVERHUIZIN[illegible]

Ten einde eene meerdere vrijheid van geweten [illegible] godsdienst-oefening te genieten, en daarbij ook eene [illegible] dere stoffelijke welvaart zich te kunnen verzekeren [illegible] in Nederland hun deel kan zijn, verlaten vele l[illegible] nooten, het voorbeeld door Duitschers gegeven navolg[illegible] hunne woonplaatsen, verhuizende naar Noord-Am[illegible] waar zij verwachten te vinden dat, waaraan zij be[illegible] hebben en wat hun hier ontbreekt. Onder dezen [illegible] den zich vele R. K. geloofsgenooten. Zoo dezen [illegible] dien gewigtigen stap doen, zonder vooraf behoorl[illegible] gelicht te zijn, loopen zij groot gevaar in handen [illegible] ongodsdienstige lieden te vervallen, gestuurd te w[illegible] naar streken, waar geen priester woont en alle g[illegible] heid gemist wordt tot het waarnemen der godsdienstpl[illegible] waar de grond onvruchtbaar, waar de gezondheid [illegible] de schadelijkste miasmatische uitwasemingen is bl[illegible] steld, en waar zij naauwelijks de laaghartigste afz[illegible] ontgaan kunnen.

Tot het inwinnen van behoorlijke inlichtingen b[illegible] alhier op dit oogenblik de gunstigste gelegenheid [illegible] R. K. Missionnaris, die 16 jaren lang woonach[illegible] werkzaam is geweest in de bijzonder gezonde stree[illegible] Visconsin, in de nabijheid der stad Greenbay e[illegible] eene bevaarbare rivier, alwaar hij het geluk had [illegible] derden wilden tot het Katholichisme te mogen beke[illegible] bevindt zich op dit oogenblik te dezer stede, e[illegible] gaarne aan de belangstellenden die inlichtingen ge[illegible] die hun het bezit kunnen waarborgen van datgene [illegible] zij zoeken en hen zullen vrijwaren van alle schad[illegible] de landstreek, welke hij bewoont, zijn verleden ja[illegible] zaag- en een korenmolen aangelegd; binnen kor[illegible] daar een klooster en een seminarie gevestigd worde[illegible] grond is daar van het Amerikaansche gouverneme[illegible] bekomen tegen 3 gulden de akker; 400 familiën [illegible] er nog gemakkelijk huisvesting en onderhoud vi[illegible] en waren deze allen Katholijk, dan was de grond [illegible] tot eene voortreffelijke R. K. Kolonie.

Tot het bekomen van nadere mededeelingen ver[illegible] men zich schriftelijk aan V. K. bij den Uitgever [illegible] courant.

Bij Gebr. VERHOEVEN, te *'s Bosch*, zijn voorh[illegible] en verkrijgbaar:

EXAMEN HISTORICUM ET CANONIC[illegible]

LIBRI

R. D. MARIANI VERHOEVEN.

De Regularium et Sæcularium Clericorum Juribus [illegible] ciis. Tomus prior: 640 pag. in-8°. . . . . *f* [illegible]

HET LEVEN VAN O. H. J. C.

door *P. C. SMET, s. j.*,

met eene Levens-schets van denzelven, in-8°, 500 [illegible] op 2 kolommen . . . . . *f* [illegible]

BIOGRAPHIE HISTORIQU[illegible]

DU

R. P. LACORDAIRE,

par *M. P. LORAIN.*

gr. in-8°. *Avec un beau portrait.* . . . . *f* [illegible]

Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en U[illegible]